

Nr. 59.

Brasovu,

6. Noembrie

1854.



GAZETA TRANSILVANECE.

Gazeta este de dñe ori, adica: Miercură și Sambăta.
Dñe'a odată pe săptămână, adica: Mercuriu, Protei-
ru este pe unu anu 10 f. m. c.; pe dimineață
unu 5 f. în luna Monarhiei.

Pentru tineri străini 7 f. pe una Sem. și pe anuala
intregă 14 f. m. c. Se prenumera la târziu postea.
împăratului, cum și la toti cunoscătorii noștri DD. cor-
respondanți. Pentru serie „politică” se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

TRANSSILVANIA

Blaști, 22. Optobre s. v. 1854.

Dupa cum se scie din Gazetă biserică magiara, „Religio in Roma se va tineea în luna lui Decembre a. c. unu sinodu mare, în care se va pronuncia cea fara macula si ne intinata conceputie a preasantei de Dumnedieu Nascătoarei si pururea Vergurei Mariei.” —

Spre acestu scopu prea fericitulu patriarcu alu Romei, dupa drepturile sanctului seu scaunu Apostolicu si patriarcu, au invitatu la conciliul acesta — prin o enciclica, — pe toti metropolitii, si epis- copii lumeni catolice, si deosebitu ar' dori, ca sa se reprezentăde in acelui sinodu besericile tuturor nationilor tienatore de credinta catolica. —

Diu aceasta causa au trimisu invitationi osebite pela multi mitropoliti si archi-episcopi, intre cari se asta si Excelentia Sa non demisitulu nostru mitropolitu alu Belgradului Alessandru St. Silvius, pe care deschilinitu s'au induratu prea fericitulu patriarcu alu Romei, prin nuncialu apostolicu din Viena si cardinalele Eminenția Sa Michaelie Viale Praela in 10. Optembre a. c., la acela conciliu din Roma, cu aceea declaratiune alu invita, ca daca va fi convinsu scaunulu apostolicu, ca va merge, si cu cate persone? se va ingrijii si pentru ospitalu mitropolitului nostru, si al suitei lui, precum si a celor alati mitropolitii deosebitu invitati de patriarculu. —

Prea frumosu, prea bunu si pentru religiunea si natiunea nostra prea onorable si maretii lucru ar' si fostu, daca pe Escel. Sa mitropolitul nostru lu erta cercustarile a puté lua parte la acelu conciliu, care va fi generale; pentru ca de 4 sute ani, dela conciliul Florentinu — in care au luat parte mare si laudabile forte mitropolitul romanu alu Moldovei — nu scimus se fie fostu de facia la altu conciliu dupa aceea mitropolitul seu episcopu romanescu. —

Inse siindu tempulu intardiatu si pornitul spre érna, afara de aceia schimbarea sanetatei anca nu l'au ertat u se mérga in capulu érnei pe unu drumu asia lungu ca de 300 miluri; ensa votulu seu si l'au trimisu pe calea sa la acestu conciliu in scrisu, si asia totusi prin scriere si votu ex distanti anca va lua parte. —

Era aceea, pentru natiunea si religiunea nostra remane de a pururea lucru de mare distinctiune si onore, aratatu de catră scaunulu apostolicu din Rom'a ca intre acel mitropoliti, pe cari prea fericitulu patriarchu alu Romei, s'au induratu osebitu ai invita, e respectatu si numeratul si mitropolitulu nostru celu nou, carei o doveda, ca precumu religiunea si beserica nostra cu intreaga natiune romana, asia si persóna mitropolitului nostru in antea sraunului apostolicu se bucura de o deosebita distinctiune si consideratiune, care pentru noi toti, e lucru prea inbucuratoriu. —

Pecica romana, 30. Septembre a. c.
(Capeto.)

Ceva sa dica dara lectoriulu, pipaindu si judecandu bine aceea a tinsa hotarire? Firésce ca: buna numai debue sa fie statornica si sasi aiba valoarea sua nesmintita intru intregulu sau intielesii. — Inse ore staruitusau ca acesta otarire sa se respecteze si sa se urmeze nevatamata?

Responsulu va si: ba nu; ci Domnii preoti sau incunatatul de 3 ori, in 3 meretie serbatori, in care multimea poporului nice ea in cape in beserica, neinpartasindu fapta nice cu antenorii comunitatii carii, pana la efectuarea atinsei determinatiuni, grele osteneli au pur-

tatul — sau incunatatul dien incatul unu preotu statoriu de a dréptă pontificantului ori si ce au cadiuți pe dinsulu din serviciul domniedescu, spre rusinarea si totala bajocura a celor de la care traiescu, au populu (slugitu) serbesce, puindu fara de temere si crutiare hotărare consistoriala subtu pacatoasale suale picioare. —

Dupa ce insa intrebatu siindu acelu preotu cu cuvenita onoare de mai multi individi, ca pentru ce face aceasta rusinoasa calcare de legă, respunse; că are instrucțiune dela episcopu ca sa serbeasca si serbesce; insa nu inscrisu fara numai cu gură. — Si nu vrea a sci, ca „verba volant scripta manent”. — Noi a credere nici cumu potențu respunderei preotului, pentru ca M. S. episcopulu Aradului neau asediatus o dată inscrisu, si au datu sa se executēdā sentinția; si au primitu de mai multe ori multiamirea numerosului si evlavio sedat poporu romanu, iusocita de indestulare; apoi cumu ar' face contra numai pentru doue trei persoane nepaciuitoare. —

Cu târziu acestea nu scimus cumu si ce, pentru a la anatarile asternute — din capii comunitatei, aru si pusu la cale vreo mesură de infrenare pentru acei preoti fara respectu catre mai marele seu. — Ei dara comunitatea astuzelui de calcar de legă le va asternă si mai susu, colo la parintele dreptatei, si deadrepiulu la innaltulu seu ministeriu, unde nedreptatea si faciarnicia iubitorilor de certe preoti Pecicanii se poate descoperi si le cui prin tragere la respundere, ca pe calea consistoriului, atari preoti, cari de ar' si in tota diu'a numai naștere, inviere, si inaltiare, totu numai asia ar' sci a dori a face, nu se voru pedepsi; eara veru o invatiaturica catu de simpla la unu poporu de siepte mii suslete numeratioru, nice sei puna pe focu, nu credu ca ar' rumegao macaru sei dure viat'a cente de ani. —

Dar' la Invierea Domnului sa intimpla o hebeucia ne mai audita intre cresinii nostrii, ad. Duminica desu de diminetia, candu e in dataina a sa tineea marea invieră a mantuitorului Cristosul, in locu de icoana invierii, evangelie, si cruce, au scosu amaritii de preotii icoana inmormantarei, tienenduo toti trei, fiesce care de unu cornu, si cantandu cu totii, precumu scolarii si toate intielegintia de facia Invieră, si, incungurandu beserica pana a treia ora, dedera de veste, candu era sa se cante „Cristosu au inviatu” etc. ca nu e icoana inyieret si afumatoarea, trimitendu insa pe svatu besericei dupa atinsel instrumente, susulcara in vederea tutoru icoana inmormantarei sub mantela. Si asia ca nu la alte beserici facura a doa inmormantare. —

Aceste te rogu D. R. sa te publici negrescutu suptu responsabilitatea suptu scrisului.

Unu Pecicanu.

MAI NOU. Hag'i Ali Pasia si colonelulu Iskender Bei, se luptara cu rusii asupra inaltimii Cernei in Dobrogea, ei sura carii au batutu pe cazacii de Don si pe voluntirii grecesci de iau imbrăncitul asupra Isaceei; dupa care gona rusii trecuta apoi Dunărea si represa podulu. — Dela Mosulu din 25. Opt. patrunse o depesă a Musirului de Van, care anuncia, ca turcii au reportatut o victoria strălucita asupra rusilor, ce se astau in orasulu Gumri, si pe carii imprestiindui le luara cōrturi, bagagia, si trei dieci de tunuri doporan-dale si unu generalu si impresurandu forteretia. —

„O. D. P.” scrie ca Priucipele Moldaviei inaintea poruirei sale din Viena ar' si apromisau, ca va lucra ca dela Iasi; sa se impriene o cale de fera cu Austria. —

Декрозвл dіпломації чеरтапе ші русе.

Пептрвка чітіторій поштрій, карій нз аж окасіоне а *фодіа не тозь зіза да зіврладе челе цігантіче але Церманіе, че со діл-тракт від поділоції ші компетаре таі вжтоск діл кавса *чертапе-* пъ, съ нз сферо пічі впіл скъгъштпть діл чело че привескі *я* кипштереа пісестрій чершапілорд фадъ кв кавса ресърітень, таі контінпть діл а пыліка зпеле акте ші штірі *ши пісестрій фадъ* стадіалі політичел лорд.*

Din респілпсль Аустріе kв datъ 23. Окт. la пота Прасіе din 13. Окт. скітємп пітмі сімбре:

Аустрія дікіаръ діл пота ачеста, квікъ ділтіпмадсе про дескінаре ділтре ea ші Прасіа, ділпса нз ва пірта пічі о вілз я ачеса. Аустрія нз вреа а ділпедека пе Прасіа діл лівертатеа отържрілорд el; ші ачеста о претіндіе пептрв сінс ші din партеа Прасіе. Трактатв дікіеітв kв Порта е впіл ресътатв алѣ ачестеі лівертъці, каре Аустрія ші о ва ші пъстра. Прасіа ціне преа піцін діл тобе пішкъріде трапслорд ресешті квтъ грані-деле аустріаче, чеа че Аустрія требвє съ о прівескі ка о аме-ніцаре. Din контръ Прасіа ціне преа твлтв деспре дешерта-рда Пріпчідателорд de ршій, квч ачеста нз с'а фькітв ка врео кончесіоне, чі пітмі din прівінція стратецікъ. Прасіа, дідатъ чеі ва вені да сокотель а трече din дефенсівъ діл оффенсівъ, ea ва піші ші діл контра Аустріе. Прасіа ділпса се ва конбінціе діл ачеста таі тързіш ші аша се сперезъ діл ажторвлі el, ділп промісіоніе фькітв таі dinainte. Аустрія дореште се пъшескъ юль діл юль kв Прасіа да dieta стателорд чертапе. — Ажторвлі kв трапе din партеа стателорд съ се dee діл піт-реа арт. III. din конвентіоне de Апріл, еаръ нз ділп алѣ півто-стіннічні шч.

Ділт' ачесте сосі да кавіпетв діл Biena впіл респілпсль dela гавернеле тарініче, діл каре ачесте се дікіаръ квтъ Аустрія, квікъ пелькіраре Чертапілор фадъ kв ділпредівріле ачесте ім-портале фадъ рашіе Чертапілор ші кв еле сіптв отържте а ста да dieta чертапе пе льпгъ отържреа, ка орі ші зпде ва фі а-такать Аустрія, діл Пріпчідате орі діл теріторіалі съд, стателе чертапе съ фіе сіліте ал да ажторвлі; да піпкітеле челе ділв de гаранціе: Лівертатеа Ділпіріл ші протекторатв ділкъ се діл-воескі.

Аша, діл касі че Прасіа ва ста пе льпгъ сімпатіеле сале квіпнцішті квтъ Прасіа, атвпчі ші Баварія, Baden, Кврхесен, Хатвзгрі kв Ші Хаповера ворв а епріжні інтендіоне Аустріе діл фавореа інтереселорд Чертапілор. —

La пота Аустріе din 23. Окт. респілпсль еаръш Прасіа kв аерѣ таі прієтепоск. Zіврнале, пе квтъ потв стръбате діл чертазріле діпломатіче скрів, квікъ Прасіа чере dela Аустрія, ка ачеста се нз провічне пе Прасіа да ловірі, ad. се аштепте пінъ квінді о ва лові Прасіа таі ділтъ, фіе ші діл Пріпчідате, ші а-твпчі Прасіа се лігъ кв о ва ажката діл дефенсівъ kв тогъ пі-тереа арматеі сале ші ва спріжні ші челе 4 піпкітеле de гаран-цій, вітмі пічі ачесте съ нз се таі търёскъ кв алѣ претінсіоне. Алѣ зіврнале таі adazgъ, кв Прасіа таі нзпе ділкъ о конди-діоне Аустріе, ка адікъ ачеста се нз дікіеі аланцъ кв аланеній.

Че с'а таі респілпсль да ачесте din партеа Аустріе ділкъ п'а ресътатв пріп зіврнале; дествлі атвта kв Прасіа тріміс діл-датъ ші да Петерсвзгрі о депешъ діл каре рекомендъ пріміреа чеорвлі 4 гарандій, ка се десервескъ de басе пептрв пачеа ві-тоге ші провічне пе Прасіа ка съші контрамандеze трапеле de пріа провідніе ділвічінатае kв Аустрія. —

Mісіоне лії Піортен прешедителв min. din Баварія ділкъ авѣ а са інфіліцій да негодіаціоніе діпломатіче din бртъ ші „Кор. аестр.“ скрів, кв ділп че пързі сі елѣ Biena, ка впіл вір-вате пітрвзіторв, авѣнді місіоне de a рестаторніе o ділпінв ділделенере ділтре пітвріле ачесте чертапе, се ва фі конвіас ділпінвіле Аустріе ші ва фі діл старе а репорта деспре пітрчереа са діл Biena. — (Зпде авѣ коворіре ші kв Пріпчідате Горчаков.)

Респілпсль Ресіеі la пота пресіанъ din бртъ се аштепта kв маре ділкордъчніе de тої чертапілі, kв тогъ кв пі-шено нз кріеда кв елѣ пітв че фі фаворіторіх. Din прештіпніріле тріміс din Петерсвзгрі да атвасадорвлі ресч din Берлін вар. Бадберг авѣ ресътатв пріп зіврнале, квікъ Прасіа пічі de квтъ нз вреа а прімі піпкітеле гаранціе ділп респілпсль лорд вербалд; чи ле пріевеште de басе да негодіаціоні, дакъ ва таі льса din еле че нзі плаче ші ва adazgъ чеі плаче. — Kв Аустрія се ва піпе діл ділвічінатае ділпінвіле, ділкъ ачеста о фаче пітмі діл фавореа Прасіе.

Трапеле ле ва контратанда de пе льпгъ грапіделе Аустріе ділдатъ че съ ва ділделене kв ачеста деспре зпеле ділтребъчні.

превентіве. — (Поте кв діл прівінца протекторатв песте Пріп-чинате? Dарѣ дакъ ділвічінатае нз ва пітв зрта? —

Ноі кріедемп ші фіръ съ нз ділшельтв, kв ділтребъчніа протекторатв орі таі кврінді орі таі тързіш ва адчче кон-філітв ші ділтре Аустрія kв Ресіа, квч ачеста ділі нерде тъ-дівіа ші пітвріле політичел окнітіоре din Opientv перзънді інфі-ліза діл Пріпчідате; аноі ші впіл кор. din Biena kв datъ 7. Но-ембр, зіче: „Kв Ресіа kв впіл сімъ нз ва льса пічі впіл тіж-доки не пічкерітв, пітвріка се фактъ протекторатв Аустріеі пе-посівід;“ Аустрія, ділп квтъ се скрів, нз ва льса оффенсіва діл контра Прасіеі, де квтъ квінді i с'ар апроніа періквілд de врео ділвічінатае din партеа Прасіеі. —

„Акціонарізм“ i се скрів din Берлін деспре репортере нз ве але чеорвлі З пітвріле нордічіе, квікъ Прасіа, актв діл прό-спітв, а тріміс да Берлін пешті авісърі, кв ea ар' фі гата а негодіа о аланцъ тріпль kв Прасіа ші Аустрія ші кв ачеста ділпредівріле ар' фі фоств ші motivatv трімітеріл потеі прасіе-пешті да Петерсвзгрі. —

TRANSCILAVANIA.

Брашов, 17. Ноембр, 11. Ноі зе піссе іерпъ діл-трéгъ kв пеа грбст. Че ера скітп ділтрецілв, таі твлтв се ва скітпі de аічі ділпінте. Преціріле Бакателорд totv се таі цінъ сісч, de ші импортв din Цера веіпіш есте ліверв, преквтв се възб din оффенсівдомпескі репродуксів ші de ноі діл септъшна трак. Алѣ продвигте, преквтв льпъ, ne, сеі sh. a. с'ар квтъ віне, чі апзтв честе дівъ din бртъ сіптв атвтв таі скітпіе, кв квтъ din кавса волеі de віте корпітв че ділпешті din ноі діл Moldova, імпортв din есте сіпсіе да греітъці тарі. Ділтре діл-кісіріеа Dілпіріл да Гра Салініеі прип ршій ділкъ totv таі цінънді, котерчілі пострв kв ресътірілв сафере фірте греі. Діл локъ de a траце търфіле ділпіріл да Галаці kв орі la Брыла din Mare ne Dілпіріл діл сісч, ne ведемп сіліш а ле дескірка токта да Варна, de зпде аноі de трацеіві квртезіш престе Добро-ція ші Болгарія каре зпде пітвріле піпъ ne да Шівріл діл-сісч. —

Телеграфв ділтре Брашов ші Бакателорд діл ва ділчепе ділкірріле сале челд твлтв ne да дікіеіреа льпні ачестеіа. —

АУСТРІА. Biena, 12. Ноембр, 11. Плапв ділкірріле de квтъ Еселенц. Са міністрвлі de котерчів пептрв таі de партеа квдіреа а ділкіррілорд de ферв діл totv квріпсілв Монархіеі аустріаче фі прійтів de квтъ Maiestatea Ca Ам-піратвлі.

Штітв ділтв есте, квікъ квтва ділкірріле ферекате се афла ші піпъ актв діл Аустрія, totvsh діл альтвраре kв статвріле ап-сепе преа піцін; алтеле еаръш се афль діл квдіре с'єш кон-чесіонате ші піціні таі dinainte. Ашіа ділкірріл de нордів dela Biena престе Прага да Саксонія в дескіс dela 1815, ділкіррі de amiazі спре Трієст в дескіс діл о парте; челд din Унгарія се траце de квтъ Biena престе Пешта kв впіл браці да Сол-покъ, kв альтв да Седіні; діл Венето Ломбардія ділкъ скітп лінії de ділкіррі ферекатв дескісіе компікъчні. Діл лікіраре се афль:

Дела Biena ne la Браці да Рааб діл Унгарія; ділкіррі de amiazі піпъ da Трієст kв впіл ратв да Агратв; dela Трієст від de парте да Градішкі, Палта, Өдіна, Сопадіано, Тревіко, Местре; dela Верона да Боцен; ne ржв діл сісч ne da Інсбрік спре Баварія; ратврілі dela Асіч да Теліців діл Бомія ші dela Острава да Тропів; dela Одерберг да Чакова квтъ Аустрія; ділкіррі Галіція dela Кракав да Летберг; діл Унгарія dela Седін престе Кікінда таре да Темішбіра ші dela Солпок престе Пішпек Адані да Добрідів, квікъ ші ділкіррі dela Мокачів спре Чіпчібісеріч (Fünfkirchen). Тоте ачестеа ділкіррі се афль діл лікіраре.

Актв ділкіррі челе проіентате ті прійтів de кврінді. Ачелеаш скітп:

De льпгъ Biena dela Штокерав ne талвлі стъпгъ лії Dілпіріл піпъ da Лінц ші піпъ da шарпініле Баваріє.

Дела Лінц впіл ратв да Салцбург.

Дела Марбрг діл ратврі, впіл да Драш, алтв да Кла-генфірт від Віллах піпъ діл жосч да Өдіна діл Венето - Лом-бардія.

Діл ратв dela Ст. Петрв діл Карпіоліа піпъ жосч да Фізтіе.

Дела Оденбірг да Капіжа да Леградв. Агратв ші Карлштадт.

Дела Наїхаїсіл впіл ратв да Коморн.

Дела Пешта впіл ділкіррі фірте ліївіл квтъ Галіція ne орашеле Хатван, Ерлах, Мішколц, Каша.

Дела Мішколц впіл ратв да жосч спре Добрідів.

Дела Кааш се ворд дунтinde ка дозъ корне de феркъ пинте тонуи дн Галиціа, впвлѣ спре Тарнов, алтвѣлѣ спре Пршемісл.

Дела Солник престе Tica ші Крішѣ впѣлѣ ратѣ ла Apadѣ ші де около не ла Темишора дрентѣ ла Бісеріка алѣ.

Дела Apadѣ не Мбрьшѣ дн есѣлѣ ппѣлѣ ла Cisilѣ ші Брашовѣ.

Дела Opacia маре се ва дунтinde лінія престе Каежѣ, Трода ші Алба-Кароліна ппѣлѣ ла С. Себеш, зnde се ва душка ка алѣ Apadѣ-Брашовѣ.

Дела Ceredin днкъ ворд еши дозъ ратѣрѣ, впвлѣ пе Tica дн жосѣ престе Днпѣрѣ ла Петроварадіа ші Семлїн, еарѣ алтвѣлѣ спре апсѣлѣ пе ла Тересіонодѣ ла Баїа ші песте Мохачѣ ла Есегѣ.

Дела Бѣда ва еши впѣлѣ ратѣ кѣтѣрѣ Алба регалѣ ла Ка-ніжа шаре.

Дрѣмѣлѣ гадіціанѣ се ва дунтinde din Лемберг одатѣ ппѣлѣ ла Броді спре Польша русескѣ, апоі песте Стрїи не din-коче de Ністрѣ ппѣлѣ ла Чернѣвѣ.

Дн Боеціа ва еши впѣлѣ дрѣмѣлѣ ферекатѣ дела Прага не ржавѣ Молдова ппѣлѣ ла Баваріа; еарѣ алтвѣлѣ дела Теплїцѣ пе сипѣ тонуи ппѣлѣ ла Егер спре Саксонія; дрѣмѣлѣ Цвіттай-Райхенберг се ва прелюпї пе лънгъ ржавѣ Елба песте Іоцефштадтѣ, Клоні-грецѣ, Нардквіцѣ, пентрѣлѣ ачесте дунтѣрѣ сипѣ ші industrібсе ші din сипѣлѣ стратециѣ de маре днсемпѣтате.

Дн Італіа: Дела Бергамо кѣтѣрѣ лаквѣлѣ Комо. Дела Міланѣ впѣлѣ дрѣмѣлѣ ла Лоді, еарѣ de аїчѣ треі ратѣрѣ, адикѣ впвлѣ ла Павіа, алтвѣлѣ ла Піаченца, алѣ треілеа ла Кремона ші Мантва престе Но (Наду) ппѣлѣ ла Modena.

Аквѣлѣ съ дрѣмѣлѣтѣ окї пе харта Монархіе, пентрѣ ка съ квѣштѣтѣ, кѣтѣрѣ тѣтѣ ачестеа дрѣмѣрѣ, ферекатѣ, лвпїтѣ рѣтѣвітѣ ші днпрѣзнатѣ зпеле ка алтеле формѣрѣ о реџеа кѣтѣлѣ ші тінѣвітѣ престе тѣтѣ Монархіа, каре ва ста дескісѣ атѣтѣ комерчіалѣ ші industrібсе, кѣтѣрѣ ші оперѣціонѣлорѣ тілітаре.

Пентрѣ днпїціаре тѣтѣрорѣ ачесторѣ дрѣмѣрѣ проіентате de пої се дефине впѣлѣ periodѣ de 20 anl ші o сипѣ de 400 мі-ліоне фіоріні т. к., адикѣ кѣтѣ 20 міліоне фіоріні пе фіекаре алѣ din касса статѣлѣ. Дѣкъ днкъ фачереа дрѣмѣрѣлорѣ се ва да дн гріжа вупрѣ союзѣтѣ привате, прекътѣ се хотърж днкъ ші припѣ лециа чеа пої de дрѣмѣрѣ, атѣтѣ ачестѣ плавѣ се поїтѣ днпїціаре тѣлѣ ші кржандѣ.

Tîră romanescă și Moldavă.

Iașii, 5. Ноембре. Ферічітѣлѣ ші пембріторѣлѣ тестаторѣ алѣ падіонеї, N. Рошка Kodreanu (vezil тестаментѣлѣ че-лѣ tînsnatѣ дн Фіа Nr. 14) фікѣ ші алѣ впѣлѣ падіонеї ка пътрупѣтѣрѣлѣ алѣ днделенчіе. Се штіе кѣ ппѣлѣ аквѣлѣ евла-віселе фамілїя ромънє аарѣ се стрѣттарѣ din тіжлокълѣ че-лорѣ вїл фѣрѣ се пе фі лъсатѣ кѣтѣ о тошие, каись орї грѣдинъ, орї алѣ фіндагіе ші въргосѣ пентрѣ тѣпѣстїрѣлѣ днкінате, але къорѣ кълагърѣ ші шречї, ші гѣралівѣ ші ші префѣкѣлѣ днтрѣ de аїчѣ арѣта евлавіа, стѣрсэрѣ din аїчѣ дн аїчѣ аверї песте аверї din вънѣрѣлѣ пътънтипене ші ле апропіарѣ ла тѣпѣстїрѣлѣ днкінате. Астѣфелѣ припѣ хърѣзїрѣ de ачесте о маре парте а пъ-тѣпѣлѣлѣ Прінчіпателорѣ debenі дн тѣпѣа стрѣнійлорѣ, венітѣлѣ къ-порѣ се днтрѣвѣ спре скопѣрѣ de ачеле, de каре ле вънѣрѣлѣ дн idealulѣ ставрофорістѣлѣ. Статѣлѣ припѣ практика ачеста съ-ферї маре inгѣстаре дн пътънтипене сълѣ, ба ші кіарѣ ameniție рѣ се кълітатеа са, ші дѣкъ п'арѣ къпѣта патріоцї тінтеа та-релѣl Kodreanu ші а алторѣ асемене, днтрѣлѣ врѣа ресітимѣ de аїчѣ ші днделенчіе арѣ пътѣ ажѣнѣ жътѣтате теріторѣлѣ статѣ-лѣ дн тѣпѣа стрѣнѣ, спре даана пътънтипеніорѣ. Че e дрентѣ, Domnul ѧзасерѣ тесарѣ de a ресітимѣ арвітрілѣ ка аверїлѣ астѣ-фелѣ хърѣзїте, днкъ віторѣлѣ diktézъ о стржись вігіере ші ас-пра есекѣтѣрѣ докumentelorѣ donaționare сѣл хърѣзїтѣ, дн-кѣтѣ тѣтѣ ачеле тѣпѣстїрѣ се debinѣ totѣ атѣтѣ instițite folon-сіторѣ пентрѣ статѣ ші пътънтипені алѣ, чеа че bedemѣ кѣ e ші днпїціонеа гѣбернелорѣ de аїчѣ.

— Zârpalul „Bandepor“ din 11. Ноембре кѣпредіе doi артіклѣ кондакѣ тортї, амѣndoї ка датѣ din Biena.

Дн че-лѣ dintiib пъвѣлїчїстѣлѣ дншї дескоперѣ (поте фі кѣ а-кѣтѣ а леcheabъ) адѣнка са пембріаторѣ ка Prisia, каре дн-тре алтеле пінідекѣнѣ вреа а прічесе, de че іmportantъ песоко-тітѣ арѣ пентрѣ Церманіа о стѣпѣнїе церманѣ токма ппѣлѣ ла Гарілѣ Днпѣрѣ.

Алѣ doilea артіклѣ апоі кѣпредіе ачестеа:

„Къпоскѣтѣ есте, кѣтѣкъ історїй русесѣ, карій воіескѣ а да-лькоміе de a domni a кърдеі лорѣ о темеліе лецитімістїкѣ, др-пѣлѣлѣ Царілорѣ Prisia ла тропѣлѣ Константіополеї, кѣтѣ ші dom-nia лорѣ престе крещіпї de лециа греческѣ din рѣсѣрїтѣ o dedekѣ дела късѣторїа чедеі din врѣа прічесе ялропомѣ а ка-

сеі Надеолоцілорѣ (familiia днпїрѣтѣскѣ а Romano-гречілорѣ din Константіополе) ка впѣлѣ прічесе русескѣ. Шентрѣ ачееа, зікѣ ачей історїй, кѣтѣкъ окъпареа провінціїлорѣ тѣрчештѣ din партеа Rscieї пе есте алтѣчева, дѣкътѣ ресітлїцерѣа впѣлѣ дрентѣ вѣкѣ de тоштепеніре.

Се поте ка асеменеа повештѣ фамілїаре стрѣвекѣ съ аїчѣ брѣшкаре днрѣзїрїпцѣ асипра кърсѣлѣ евенімітелорѣ політіче пріпѣ ачееа, кѣ еле de тѣлѣ орї ажѣтѣ плаизрїе вупрѣ касе downitore de a кѣпредіе днрѣзїрїпцѣ ші врѣа партеа брѣшкаре, днкъ пеп-тре історїкѣлѣ de статѣ асеменеа повештѣ пе сипѣ de врѣа днсемпѣтате маре; чи кѣпълештѣ ші втѣлѣ історїя днтрѣлїрїпцѣ осевітелорѣ попѣрѣ (днтрѣлѣ статѣ), de ші ачееаш ажѣтѣ с'а датѣ вітѣрѣ ші o mai къпоскѣ днкъ птма върбациї архівілорѣ. Ачештїа апоі пе факѣ къпоскѣтѣ спре фолослѣлѣ пострѣ (алѣ церталилорѣ).

Дечї еать кѣ ажѣтѣ днчесе а пешица ші втѣлѣ de історїя вѣкѣ а Церілорѣ danbysiane; еарѣ din ачееаш требѣ съ афѣнѣ, кѣ онтїрїе рецилорѣ Ծпгаріе ле окъпасерѣ пайнте ка mai вине de 600 anl, кѣтѣкъ Прінчіпателе danbysiane ші пайнте de a кѣдѣ съ domnia Тѣрнїе, алѣ стѣтѣтѣ съвѣ протекторатѣлѣ Ծпгаріе, ші кѣ пріпѣ брѣшаре пептре Агстрѣ с'ар пѣтѣ форма de аїчѣ впѣлѣ дрентѣ de протекторатѣ.

Цѣра ротънѣскѣ с'а фѣкѣтѣ тѣтѣрорѣ рецелѣ Ծпгаріе Бела IV. днкъ ла a. 1235 ші ка пнїнїе днпїрѣзїрїпцѣ а рѣтасѣ ппѣлѣ дн тѣпѣлѣ впасівї тѣрчілорѣ. Молдавіа аре ашї втѣлѣтѣ тѣтѣ фїнца са регатѣлѣ Ծпгаріе. Рецелѣ Лѣдовікѣ о рекчери пе а-чееаш дела тѣтарѣ ла 1352, дн ресінїе ппѣлѣ ла Бесаравіа ші ппѣлѣ дн Кржѣлѣ. Аквѣлѣ Молдавіа ппѣрсїтѣ de тѣтарѣ фѣ днпї-поратѣ de рошпїлѣ локгїторї дн компїтатѣлѣ Маратѣрѣш сипѣлѣ коїнда алѣ Dрагош Bordan. Нѣмаі діференда реленіоісѣ къщѣлѣ adeceorѣ фрекѣрѣ днтрѣ съзъеранї католічї ші днтрѣ Domnul ротънѣштї, карїй се дннеадѣ de бісеріка греко-шістматїкѣ. Ашea ла 1389 амвї Domnul, Мірчea алѣ Ротънїе ші Стефанѣ алѣ Молдавіа се стѣлсерѣ de кѣтѣрѣ Ծпгаріа. Чи днфатѣ дн апвѣлѣ брѣш-торѣ рецелѣ Ciucimvndѣ днкъ рѣсънїе центрѣ ачестѣ пекрединъ ші Boivozii жърапъ din пої крѣдинъ. Не ла днчепатѣлѣ вѣкѣлѣ алѣ 15-леа Сълатаплѣ Baiazitѣ къчерї ачестѣ провінцїи ші птма Ioanѣ de Hsniad, мареле еорѣ алѣ Ծпгаріе (ротънѣлѣ рѣдїтѣ ка каса domnitore a Церелѣ ротънѣштї) ле склѣпѣ еарѣш ла впѣлѣ 1442, пептре ачееа Цѣра ротънѣскѣ ші портѣ ші астѣзї ар-матѣра ялѣ Корвінѣ, впѣлѣ корѣш ка впѣлѣ іпелѣ дн чокѣ *).

Нѣмаі днпѣлѣ кѣдѣреа Ծпгаріе, кѣпдѣ ачеста дн парте маре десенї тѣрческѣ, Молдавіа ші Цѣра ротънѣскѣ, каре ппѣлѣ аквѣлѣ ера крединчбсе Ծпгаріе, се фѣкѣрѣ провінцїї тѣрчештї. Ачелеаш днкъ пе аѣ фостѣ трактатѣ ка днрѣ къчерї, чи днкъ пѣстѣрарь о пъседївїе есченциональ ші автопомїа гѣбернїлѣ (ба зѣлѣ а-дѣ-післьдївї!) Чи Domnul че de nimicѣ сътерірѣ ка дрентѣрѣлѣ це-рїорѣ съ фіе рѣпїтѣ впѣлѣ днпѣлѣ алтѣлѣ.

Din вѣкѣлѣ 18-леа днкоче Rscia ера ка втѣлѣ ла маре ампїтѣ асипра Прінчіпателорѣ danbysiane кореленіопаріе, дна 1774 тіж-ложї ла Порѣ впелѣ прівілєнїрѣ дн прівінцѣ реленіопарѣ, пріпѣ ачеста къштїгѣ днрѣзїрїпцѣ, апоі ші протекторатѣлѣ, кареле ппѣлѣ ера ла Сълатаплѣ, се днне de Ծпгаріа.

De аїчѣ се веде, кѣ пе кѣндѣ днпїрѣтѣлѣ петрѣскѣ ера тѣтѣ одаѣтѣ реце алѣ Ծпгаріе ші тѣтѣ Европа тіжложѣ форма впѣлѣ сінгѣрѣ тѣпѣлѣ de статѣ, Прінчіпателе danbysiane днкъ се дн-пїе de ачелаш, прекътѣ ачеста се чере de кѣтѣрѣ пъсечвна це-ографікѣ ачелорѣ днрѣ, кѣтѣ ші de реферіпцелѣ лорѣ комерчіалѣ ші екonomічѣ.

— Ппѣлѣ аїчѣ пъвѣлїчїстѣлѣ din Bandeper. Че ші пѣкѣтѣ, кѣндѣ асеменеа каѣсъ се апърѣ днтрѣ парте ші дн алтѣ атѣтѣ de рѣ. Че ші пѣкѣтѣ де date ші дрентѣрѣ історїе. Ап-кай впѣлѣ кѣ пїчѣ кіарѣ ачторѣлѣ ка ппѣлѣ врѣлѣ тѣтѣ маре пе джпселе.

Кѣндѣ впѣлѣ пъвѣлїчїстѣлѣ днкъ пнпѣ дн капѣ а форма впѣлѣ дрентѣ історїкѣ, атѣпѣ пїчѣ пїчѣ алтѣ, съ скобѣ ка тіжлокѣ п-тма трактатѣ формалѣ, содене, ші ка атѣтѣ al фѣкѣтѣ тѣтѣ. Орї че алтѣ днтрѣвїре а історїе спре а форма дрентѣ істо-рикѣ естѣ Ianѣ ка добѣ тѣде, сѣл ші ші пѣкѣтѣ, кѣтѣш ка доз-тѣштї.

DIN КЪМПЛѢ РЕСБОІВЛѢ.

Днпѣлѣ кѣтѣ о бѣтѣлѣ маре врѣлѣ вірештѣ дн оперѣдївїе тѣтѣрорѣ кѣтѣ о пазъ ші скрѣтѣ орї ші вънгъ днпѣлѣ днтрѣзїрїпцѣ, пе кѣтѣ адикѣ чере кѣтѣлѣтѣа обосѣль, днгропареа тордї-лорѣ, трацерѣ de ажѣтѣрѣ поѣш ш. з., днтр’ачеа винѣ deckriпcile.

*) Odatѣ ші вине адевѣрѣ історїкѣ! Марка Церелѣ ротънїе пе в. корѣш, чи вѣтѣ вѣтѣрѣ, елѣ пе портѣ іпелѣ, чи портѣ крѣ-чѣ дн чокѣ. Dap’ пайнте de 1442 че маркъ, че днсемпїе аваа Цѣра ротъ-нѣскѣ?

атървите але бътъліе впеле дъпъ алте. Че съ факъ дъсъ пънът атвичи пъблікъл перъвъторъ? Съшъ вѣзъ де алте треби ші съ таі читескъ din челе трекъте прекътъ факъ ші зівралаштий, пентръкъ дъпътъ адевъръ о сингъръ бътълъ таі таре паште атътъ дъпътълъръ, дъпрецъръръ, детаіръ, дъкътъ де ші афътъ пътъ о зечвіе динтржиселе, тутъш атътъ дъкъ ажвітъ пе се-пътълъ днаінте.

Дн впвлъ din Нрії трекътъ обсервасерътъ, къ комъндандъ връштаний дн Кримъ де о парте ші de алта се борътъ кавалер-ите ші дъкъ атътъ вълетіпеле лоръ de neadevъръ таі твлътъ de кътъ одініоръ. Пъпъ впътъ алъ съ читимъ ші вълетівъл пріпч-пелі Менчікофф дела 25. Опт., de къндъ къ бътълъ лві Ліпранди дела Балаклава.

Дн zioa de астъзі лвіръръле постре ловітъре се дъченъръ асвра дъштанилоръ ші фъсеръ дъкъпъпата къ ресятътъ. Цепе-ралъл Ліпранди фъсссе дъсърчіпата къ дібісівна дъкързътъ командае лві съ ловескъ лагърълъ челъ дъпътърътъ таі ла о паргъ а връштанилъ дн дрътълъ дела Севастополе спре Балаклава. Ачестъ дъпърпінде о есекътъ елъ астъзі diminéцъ дъпътълъ кіпъ стръмчітъ. Акътъ се афъ дн шъпіле постре патръ пед-търъ, дъпътъ каре се лвіръ 11 твпвръ. Pedътълъ челъ таі таре алъ дъштанилъ дн лві рециментълъ de Azof къ асалтъ ші къ твлътъ браввръ съб команда персональ а цепералъл de брігадъ Семіакін, кътъ ші а колопелъл de рециментъ Кріденер, каре дн ловіре ачестъ дъкъ фъкъ ренкътъ. Дн контра деташътълъ постре оперъ ші артілерія енглэзъ, каре съпътъ команда Лор-дълъ Kapdiran се дъпіентъ къ ізделъ естраордінари асвра брі-радеі de хвсарі din dіbіcіvnea 6-а, чи дъсъ decspърдемінте але рециментълъ злапілоръ de ресервъ ші фокълъ дъкърчітъ do кар-тache дела твпвріе dіbіcіvni 12 ші 16 de nedestріме, прекътъ ші алъ въпъторілоръ дела 1 брігадъ, о лвіръ дн фланкъ ші дн фъ-къръ стрікъчні дъсемпътъръ.

Брігада дъпътъ din dіbіcіvnea 16 съб команда персональ а цепералъл Іабокрідкі фъ пайтатъ, пентръка съ дъмнедече пе дъштанилъ de а дъкъпъвра деташътълъ цепералъл Ліпранди. — Totdeodatъ къндъ къ атакълъ кълърітъе енглезе асвра хв-сарілоръ поштіръ ачесаш се дъпіентъ ші престе батерія а треіа чеа греа dela Donъ ші ді тълі дн въкъдъ пе къдіва твпарі. На-реміс къ пердереа недестріме постре дн ловіре ачестъ пе трече песте треі съте інші тордъ ші ръпіді. Пердереа de кълърітъе ші артілерія дъкъ пічі пе де парте п'амъ потът'о афа. Комъндантъл рециментълъ хвсарілоръ пътітъ Прінцъ Ніклае Мак-сімілановіч, цепералъл Калецкі фъ ръпітъ ла зреіе ші ла шъпъ пріп тъєтъръ de сабіе. — Есте аповоіе а аръта акъратъ пер-дер-реа дъштанилъ. Се крепе дъсъ, кътъ кълърітъе енглэзъ а пердътъ ка врео чіпчі съте інші. Ноі таі лвірътъ пріпші врео 60 енглэзъ, дъпътъ каре впътъ офіцеръ de штавъ ші 2 офіцеръ. Din челе 4 pedътълъ лвітъе dela dіshmanі (дела тврчі) дъсъ се воръ държма дн пітъе ачестъ, еаръ алте дъсъ се воръ дъпътъръ ші таі твлътъ, пентръка съ діпіетъ ачестъ пъсечівпе, din каре пъ-тътъ опера кътъръ сатълъ Kadiko, пе ла каре дъче калеа дела дагърълъ дъштанилоръ кътъръ Балаклава.

Астъзі (дн 25. Опт.) артілерія четъдії Севастополе дъпътълъ пітікъ пе о'а портатъ таі прежосъ декътъ батеріе дъпрецъръ-торілоръ; чи пріп пътереа ботълеръ ші а ракетелоръ лоръ дн съвбрівълъ артілеріе ажъ арсъ врео 40 късчоре.

Ачестъ рапортъ фъкътъ підесаспра дн ва адъче ла Maiest. Та діпперътескъ цепералъ-адістантълъ таі къпітанлъ de корветъ баропълъ Віллебрандт, каре стете лъпгъ цепералъл Ліпранди. Діппеіндъ, ажъ опоре de а фаче къпоскътъ Maiestъдії Тале дн. къ еж ділі лвітъ вое de а твлътъ дн пътіле Востръ твтъроръ ачелоръ тврпе, каре дн zioa ачестъ се пъттаръ пе кътълъ рес-боілълъ къ браввръ.“

Менчікофф.

Атъта есте рапортълъ пріпчіпелъ Менчікофф din 25. Опт. Dékъ афера din ачеса zи а фостъ пътілъ атъта, апоі пічі de кътъ п'а фостъ ашea спърібъ, прекътъ о ръпортасеръ кіаръ ші енглэзіл.

— Пъбліклъ еар' пътъчес преамълъ, дікъ асеменеа ръпортълъ офічіале каре дн zioa din тълъ пічі de кътъ пе се потъ фаче акъратъ, с'ар' діндеіліні таі тързітъ totъ din кондіеіс офічі-алъ. Ар' фі фостъ еаръш біне, дікъ пріпчіпелъ Менчікофф ар' фі пъблікатъ чева дъкъ ші din 26. Опт., adikъ din вртътъреа zи, къндъ еаръш се дътълъл о ловіре de ші парціалъ, дъсъ фортъ кріпътъ. — Се квіне адікъ а шті, къ скопълъ цепералъл Лі-пранди къ атакълъ съб din 25. а фостъ de а спарце ліпіа аміаді-лоръ дінтре Севастополе ші Балаклава, але тъяа дрътълъ дела

таре ші апоі аі лві дн дінтре дъсъ фокърі кътпіліт. Дечі Ліпранди пентръ ка съ дъштанилъ дн лві дрътълъ пріптре твпці ші пръпастій, дікътъ пічі твпврі таре пе а пътвтъ дъче къ сіне ші ашea еші ла шесъ фъръ весте ші дъштанилъ вінішоръ пе тврчій дела челе патръ педвтъръ. —

— A dâa zi саръш-ф' бътълъе ка чеі din четате, карій воі-серъ съ ажвіе пе Lіpранdi ші къ елъ дъпрецъпъ съ ia пе аміаді дінтре дъсъ фокърі, чи фъсеръ ръспіпші къ пердере de o тіліе тордъ ші ръпіді. — Nëmaі dъпъ че ръшій възхръ ка къ оштірі таі пъ-гіне (25 — 30 mi), пе потъ фаче пітікъ, прегътіръ zioa чеа кроптъ din 5. Ноембре. —

— Iaши, 25. Опт. в. Дн үрмареа впеі комунікації а Есел. Сале Дервіш Паша, комісаръ дн Пріпчіпате, adресатъ консільлъл адіністратівъ, atінгътъре de кърънда са сосіре ла Iaши, о пътърбъс діпътъті, комісътъ din чеі діпътъ дірнітарі ші боері аі дуреі, с'аі dъсъ ла Фокшанъ, спре а комілімента пе Есел. Са, кареле астъзі се аштептъ аіче. Marі прегътіръ с'аі фъкътъ пептъръ а са прійтіре. № вомъ ліпсі а да дн кърънда дікъріпера ачестей соленітъці.

Консільлъл адіністратівъ, дікъпощтіпдатъ de кърънда сосіре дн Moldavia а Еселенц. Сале Фелдмаршал-Лайтенантълъ конте Коропіні, командантълъ тріпелоръ I-ле алъ Австрие дн Пріпчіпате, ажъ діпътътъ пе впвлъ дінтре тетбрії сеі, Dn. Bistieap T. N. Балш, шефълъ провіорнікъ алъ тілідіе, ші DD. Логоф. К. Стврдза ші Ворн. A. Стврза, карій ажъ автътъ опоргъл de a комілімента пе Есел. Са ла Бърладъ. Есел. Са аш сосітъ дн Iaши дн съпа de 23. O компаніе de гренадірі а рециментълъ de Варшавіа ші о компаніе din тілідіа молдованъ, се афлаш ашет-зате dinaintea палатълъ Dn. Логоф. Dimit. Кантаквзінч, юnde ажъ трасъ Есел. Са, каріле, дъпъ че ажъ інспектатъ тріпеле ші ажъ прійтътъ рапортъріле, с'аі прійтътъ дн апартаменте de DD. миністрі. ЕSEL. конт. Паар Dn. бар. Теста, прекътъ ші de Em. Са епіскопълъ католікъ de Стефано. Ec. Са ажъ фъкътъ а доза zi ві-сітеле Сале, челоръ діпътъ дірнітарі аі дуреі.

— Дн ачесаіпі піпте, ажъ сосітъ дела Бвкврещті ЕSEL. Са Dn. баронъ Бах.

— D. Самвел Гарднер, консълъ а M. C. Британе, ажъ сосітъ дн Iaши ла 22. Окт. (2. Ноембре). Г. М.

Cronica strâina.

Din Франца не адъче „Monitоръ“ таі таіте штірі de патръ деслъчітъре. Маі дъвпъзі камъ пела 24. Опт. се діп-търсе атбасадорълъ стателоръ діпіте атмерікане din Londonъ ші dede а трече пріп Франца, юnde таі петрекъ елъ ші таі пайті таі вжртосъ дн Франца teridionalъ. Ажъпгъндъ дн Кале комісівна поліціанъ дн опрі а пъши таі пайті de че ар' діп-штіпдъ деспре ачестъ пе тіністрълъ de іnterпe, юnde съ ші фъкъ Пашій червді de прекъвчопеа лсілоръ. D. Слэ дъсъ кътъпітъ се ре'пторсе ла Londonъ, ші dede окасівпе ла рекітъчні, че ле фъкъ пептъръ елъ консълатълъ атмеріканъ дн Парісъ. — Дн үртъ дікіаръ Monitорълъ къ сфара ачестъ, че ажъпсесе а фі оіентъ de атепдівпе, с'а комісъш аша: Лсіеа е дн Франца ка деспре персопеле стръпіе дъсемпната съ се факъ прештіпдare de min. de іnterпe ші de съпътъ пътереа opdіn'чні ачесітіа пічі D. Слэ пе пітъ фі лвітъ афаръ; съ ачестъ съ ші комісъсе di-ferinца ші Слэ с'а ре'пторсъ дн Франца. — Алта е штіреа dec-пре веніреа лві L. Палмерстон дн Франца, dopinца лві Napoleon, каре вреа съ се діпделегъ къ діпсълъ таі deapроне dec-пре тесвріле ресбеліче ші деспре пашій карій ар' фі съ се факъ фадъ къ цертаній карій отборъ тімпълъ дн пасівітате. — Maі до-минъ ші o indig'чніе дн Франца асвра челоръ че ажъ атепатъ еспедіцівпе дн Кримъ пъпъ дн тімпълъ челъ таі inimікъ пептъ кампание. —

„Monitоръ“ півлікъ ажътъ тереј рапортъ дела команда-дії din Кримъ, каре съ потрівесь de min'ne ка тóте челе пъблі-кate піпъ ажътъ ші пріп каналълъ постръ; таі есекъшъ ші діп-тързіпера оперъчнілоръ din Кримъ din піпкълъ пеаззітіе гре-тъці, къ каре ажъ а се лвітъ аміаді ла Севастополе, фіндъ сіліді а спарце стъпчі престе стъпчі ла днаінтареа оперъчнілоръ, ші де алъ парте автъндъ а діпфрпта атъта пътере de ръші пе кътъ ажъ ші аміадій. —

Noviсimъ. Ne къндъ animatъ злітімеле шіре не сосі штіреа, къ дн 28. Опт. сосі Domnulъ Moldavieї ГІКА дн капі-таль ші фі прійтъ къ таре ептъсіасмъ. Сеіра фі політіа ілімі-натъ. Maі пе ларгъ de алъ датъ.